

Europejska Sieć
ECOCITIZENS
www.ecocitizens.eu

Obywatele Europy dla aktywnego ratowania środowiska

NAJLEPSZE PRAKTYKI RAPORT 2008



Ecocitizens – 2008

Spis treści

Wstęp	3
Tematy	4
Najlepsze praktyki:	
1. “Zakład”, Holandia	5
Temat: Zmiana klimatu	
2. “Nawadnianie pól oraz sadzenie warzyw – akcja pilotażowa”, Turcja	6
Temat: Ekosystem / Woda	
3. “Warstwa Ozonowa”, Czechy	7
Temat: Zmiana klimatu	
4. “Szkoła zmiany klimatu Bena i Jerry’ego”, Holandia	8
Temat: Zmiana klimatu	
5. “Carapates – droga do szkoły”, Francja	9
Temat: Mobilność / Zmiana klimatu	
6. “Sam stwórz przedmioty napędzane energią słoneczną”, Hiszpania	10
Temat: Energia	
7. “Sprawdź to”, Holandia	11
Temat: Energia	
8. “Wyścig”, Hiszpania	12
Temat: Mobilność / Energia	
9. “Wspinaczka w mieście: Zobacz uszami”, Francja	13
Temat: Mobilność / Hałas	
10. “Konkurs mody Reciclario”, Portugalia	14
Temat: Odpady	
11. “Segreguj śmieci i dostań zniżkę do kina”, Włochy	15
Temat: Odpady	
12. “Ekologiczne Martisorul ”, Rumunia	16
Temat: Odpady	
13. “ www.anakyklosi.com.gr : zabawa I nauka rycyklingu”, Grecja	17
Temat: Odpady	
14. “Posprzątajmy Estonię w jeden dzień!”, Estonia	18
Temat: Odpady	
15. “Pestki”, Turcja	19
Temat: Ekosystem / Wspieranie rolnictwa	
16. “Ścieżka w Kryoneri”, Grecja	20
Temat: Ekosystem / Wspieranie Agroturystyki	
17. “Nie stawaj się pustynią!”, Turcja	21
Temat: Ekosystem	
18. “Regeneracja”, Grecja	22
Temat: Ekosystem / Ochrona lasów	
19. “ World Water Monitoring Day”, Czechy / Świat	23
Temat: Ekosystem / Woda	
20. “Lalucci”, Hiszpania	24
Temat: Ekologia	
21. “Eco Forum – wymiana młodzieży“, Luksemburg	25
Temat: Ekologia	
22. “Eko – Wolontariat w Europie”, Niemcy / Europa	26
Temat: Ekologia	
23. “Darmowy kurs o zrównoważonym rozwoju on-line”, Europa	27
Temat: Ekologia / Zrównoważony rozwój	

WSTĘP

Poważne problemy środowiska w wielu europejskich krajach (np. pożary lasów, powodzie, zanieczyszczenie wody oraz powietrza etc.) mają bardzo wielki wpływ na życie obywateli.

Głównym celem tej sieci jest demonstracja lokalnym środowiskom, że to obywatele mogą chronić środowisko ich zamieszkania poprzez różne działania mające na celu informowanie i przestrzeganie oraz współpracę obywateli na rzecz przyrody. Niebagatelną rolę w tych działaniach odgrywa młodzież.

Sieć Ecocitizens to 16 organizacji partnerskich oraz ich lokalne ośrodki z 12 krajów. Sieć koordynowana jest przez grecką organizację pozarządową Filoxenia.

Najważniejszym wymiarem sieci jest zebranie i rozpowszechnienie najlepszych praktyk w dziedzinie ochrony środowiska. W tej broszurze znajdziecie przykłady akcji odnoszących sukcesy – zarówno konkretne interwencje, jak i programy edukacji ochrony środowiska, które mają pozytywny wpływ na standard życia ludzi, w których środowisku te akcje zostały przeprowadzone.

Więc jak rozpowszechnić tę wiedzę? Jak skorzystać na tych akcjach?

Część z praktyk można zastosować w swoim środowisku dokładnie w ten sam sposób. Inne trzeba zmodyfikować - w zależności od kultury i środowiska, w którym chcielibyśmy je zastosować - lub wymagają wcześniejszego szkolenia. Zaskakujący dla partnerów sieci był fakt, że wiele z akcji można równolegle przeprowadzać w różnych krajach w tym samym czasie jako kampanię, której znaczenie jest większe dla lokalnych wykonawców, którzy czuli się wzmocnieni wsparciem europejskich państw. Te podobne akcje oferują ponadto możliwość wymiany doświadczeń, pomysłów oraz rezultatów, aby móc je w przyszłości zmodyfikować i ulepszyć.

TEMATY

- Najlepsze praktyki opisane poniżej są tylko przykładami i nie uwzględniają wszystkich tematów akcji, które były przeprowadzane. Więcej najlepszych praktyk będzie można znaleźć na stronie: www.ecocitizens.eu. Celem jest zaoferowanie wszystkim możliwości kontaktu z partnerskimi organizacjami z europejskich państw.
- W niektórych przypadkach, akcje zawierają różne tematy dotyczące powiększania świadomości o problemach przyrody. Zakwalifikowaliśmy je zatem do: "**Ekologii**".
- Temat "**Odpady**" dotyczy recyklingu oraz przetwarzania odpadów.
- Temat "**Energia**" jest oddzielony od tematu "**Zmiany klimatu**" mimo że są ze sobą połączone. „**Energia**” w tym wypadku to oszczędność energii.

NAJLEPSZA PRAKTYKA 1.

Możemy się założyć, że zredukujemy ilość emitowanego CO₂ o 8% w dwa miesiące

Państwo: Holandia

Temat / y: Zmiany klimatu, zanieczyszczenia

Wykonawcy: JMA (Youth Environment Active), holenderskie szkoły i władze lokalne lub przedsiębiorstwa (www.JMA.org).

Prezentacja:

Co to jest zakład?

Zakład między załogą szkoły a władzami miasta lub przedsiębiorstwami, że zredukują emisję CO₂ o 8% w przeciągu dwóch miesięcy.

Politycy mówią, a my po prostu działamy!

Możemy zrobić to lepiej! Chcesz się założyć?!

Zmiana klimatu to trudny problem, a wiadomo, że przez samo mówienie nie naprawisz niczego. Dzięki „Zakładowi” chcielibyśmy pokazać, że czas, który tracimy na gadanie, można wykorzystać do działania! W końcu chodzi o naszą przyszłość! Młodzież potrafi zredukować 8% dwutlenku węgla szybciej, niż politycy czy władze. W naszym otoczeniu zrobimy więcej, niż rząd chce osiągnąć w najbliższej dekadzie!



Zakład w roku 2007!

Zakład wygrywamy od lat 2000/2001. Od tego czasu, 400 młodych ludzi zrobiło zakład z ówczesnym Ministrem J. Pronk'iem. W związku z ogromnym sukcesem, „Zakład” w 2003, 2004 i 2005 roku został przeprowadzony przez społeczności lokalne w prowincjach: Brabant, Zeeland, Zuid-Holland, Gelderland, Utrecht i Overijssel.

Więcej informacji: <http://thebet.nl/>

PRACTICE 2.

Nawadnianie pól oraz sadzenie warzyw – akcja pilotażowa

Państwo: Turcja

Temat / y: Ekosystem / Woda

Wykonawcy: Fundacja TEMA & Konsulat Kanady (Sponsor)

Prezentacja:

Projekt był wykonany w latach 2001 – 2003 w prowincji Kirikkale, okolice Keskin.

Cel projektu: Pokazać, iż można używać do nawadniania pól wody pochodzącej z przecieków.

Działania: Pięć pól zostało założonych tak, by można było używać wody pochodzącej z przecieków do ich nawadniania. Powierzchnia licząca 600 hektarów była otwarta, aby pilotażowo zasadzić na niej warzywa i owoce.

Mieszkańcy wioski byli edukowani o nawadnianiu pól oraz sadzeniu owoców i warzyw.

Więcej informacji: <http://english.tema.org.tr/OurWork/RuralDevelopmentProjects.htm>



Różne etapy projektu

PRACTICE 3. Gra "Warstwa Ozonowa"

Państwo: Czechy

Temat: Zmiana klimatu

Wykonawcy:

Czeska organizacja pozarządowa „Youth and Environment Europe & Ozvena Educators”, młodzież, nauczyciele, uczniowie.

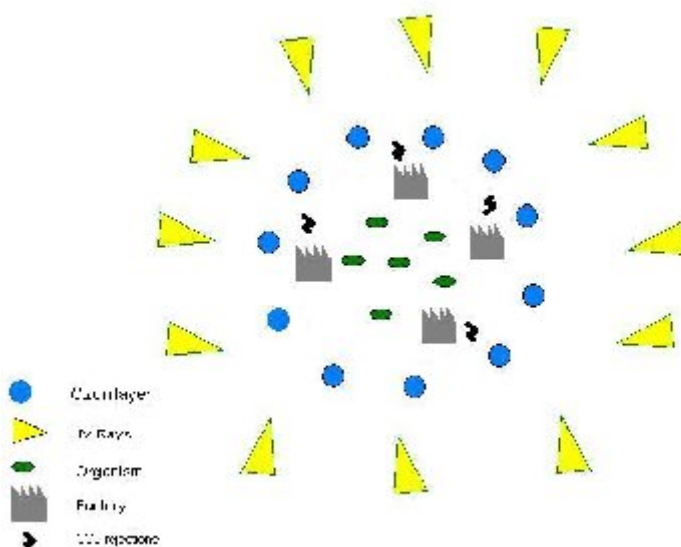


Prezentacja:

Podczas Dnia Ziemi w 2008 roku dzieci grały w „Warstwę Ozonową”.

Zasady: Dzieci należy podzielić w trzy grupy: pierwsza to warstwa ozonowa, druga to promienie UV, trzecia to żywe organizmy – które są jeszcze podzielone na: właścicieli fabryk, działaczy na rzecz ekologii oraz rośliny i zwierzęta. Żywe organizmy stają w środku koła, otacza je grupa warstwy ozonowej (dookoła), a za nimi staje grupa promieni UV. Promienie UV używając małych i lekkich piłeczek, próbują zaatakować żywe organizmy i przetrzucić te piłki przez grupę warstwy ozonowej. Jeśli któryś z żywych organizmów jest uderzony więcej niż trzy razy, wtedy umiera. Ponadto, rośliny i zwierzęta są najbardziej wrażliwe – a żli właściciele fabryk odrzucają piłeczki do warstwę ozonową.

Rezultat: Gra skłoniła dzieci do zrozumienia, jaki wpływ mają promienie UV na warstwę ozonową. W konsekwencji mogą postrzegać niekorzystne zmiany w środowisku, jako proces, któremu można zapobiec. Zaleca się, aby po grze poprowadzić rozmowę lub dyskusję na temat wpływu człowieka na środowisko i jego zmiany.



BEST PRACTICE 4.
Szkoła zmiany klimatu Bena i Jerry'ego

Państwa: Holandia, Wielka Brytania, Irlandia, Norwegia, Szwecja, Niemcy, Francja, Hiszpania, Portugalia.

Temat / y: Zmiana klimatu

Wykonawcy: WWF, Jerry Greenfield (współzałożyciel Ben&Jerry's), Marc Cornlissen.

Prezentacja:

Ten projekt został stworzony aby zachęcić młodzież do stawiania czoła wyzwaniu, jakim jest kształtowanie środowiska. Projekt jest skonstruowany jako kilka połączonych ze sobą części.

- Inicjator: Marc Cornelissen, podróżnik, który doświadczył osobiście efektów zmiany klimatu,
- Ben & Jerry's, odpowiedzialni społecznie producenci lodów, którzy dają przykład, jak "złizać" ocieplenie klimatu,
- Fundacja World Wildlife.

W 2008 zaproponowano ten projekt dla ośmiu państw (Holandia, Wielka Brytania, Irlandia, Szwecja, Niemcy, Francja, Hiszpania, Portugalia):

1. Indywidualizowane szkolenie dla jednostek, aby każdy zrozumiał, idee i plany na temat limitu emisji węgla w swojej ojczyźnie (e-learning, warsztaty i wykłady, szkolenia w biznesie i aktywna komunikacja).
2. Wspólna wyprawa na Alaskę, aby zostać Amasadorami Zmiany Klimatu i osobistego doświadczenia zmiany klimatu.
3. Aby kampania zaowocowała, należy prowadzić jej monitoring.

Więcej informacji: www.climatechangecollege.org



BEST PRACTICE 5.
Carapates – droga do szkoły

Państwo: Francja

Temat / y: Mobilność / Zmiana klimatu

Wykonawcy:

Prezentacja:

Co to jest « carapate » i « caracycle » ?

Jest to grupa uczniów, którzy są prowadzeni do szkoły na piechotę (carapate) lub na rowerze (caracycle) przez dorosłych wolontariuszy (głównie rodziców). Podążają wyznaczoną drogą i w wyznaczonym czasie, aby bezpiecznie przyprowadzić dzieci do szkoły. Jeśli jeżdżą autobusem, podążają carapate lub caracycle tylko na wyznaczonych przystankach, które są tak blisko ich domów, że mogą pokonać tę odległość. Na piechotę, czas drogi nie powinien być dłuższy niż 20 minut (około jednego kilometra). Na rowerze ta odległość to maksimum trzy kilometry.

Cele:

Organizacja regularnego przewożenia dzieci do szkół za pomocą rowerów lub drogi na piechotę. Akcja powinna się odbywać w wielu miastach, prowadzona przez rodziców, którzy na zmianę opiekują się dziećmi w czasie drogi.

W 2008 w regionie Languedoc Roussillon (południe Francji) było ponad 80 projektów carapate i caracycle.

Więcej informacji : www.carapattes.org



BEST PRACTICE 6.

Sam stwórz przyrządy napędzane energią słoneczną

Państwo: Hiszpania

Temat: Energia

Wykonawcy: ECO-Union oraz studenci Design School of Sabadell, ESDi, Barcelona.

Prezentacja:

Eco-union prowadzi warsztaty na temat budowania przyrządów napędzanych energią słoneczną. Np. Zegary słoneczne, słoneczne ładowarki baterii, słoneczną kuchenkę. Wszystkie przyrządy są zbudowane z materiałów z recyklingu i mają na celu praktyczne użycie.

Projektanci mają wielką odpowiedzialność, wybierając potrzebne materiały do budowy urządzeń. Podczas warsztatów studenci dowiadują się o całym cyklu życiowym materiałów poprzez budowę słonecznych urządzeń. Ponadto dowiadują się, jak budować bardziej wytrzymałe przedmioty.



BEST PRACTICE 7.

Sprawdź to

Państwa: Holandia, Niemcy, Hiszpania, Bułgaria, Węgry

Temat / y: Energia / Zmiana klimatu

Wykonawcy:

Ecofys Netherlands - Holandia, SenterNovem - Holandia, COS Holandia, Berliner Energieagentur Niemcy, Unabhängiges Institut für Umweltfragen Niemcy, Ecofys ES - Hiszpania, Municipal Energy Agency – Rousse Bułgaria, Energy Club Environmental Association - Węgry.

Prezentacja:

W czasie tego projektu partnerzy dochodzili jak funkcjonuje wykorzystanie energii w szkołach w ich państwach poprzez pokazywanie „Energy Performance Assessments” (EPAs). To pozwala na uzyskanie informacji przez szkoły, jak usprawnić wykorzystywanie energii. Te rozwiązania są zarówno organizacyjne, jak i techniczne. W konsekwencji, partnerzy również wspomagali szkoły we wprowadzaniu zmian.

Oprócz technicznych informacji, partnerzy projektu również przedstawili programy edukacyjne szkołom, aby sprawić, aby nauczyciele i uczniowie bardziej zaangażowali się w oszczędzanie energii i zmiany klimatu.

Ostatecznie projekt ten prowadzi do zastosowania najlepszego modelu oszczędzania energii w szkołach. Ten projekt został rozpowszechniony w wielu krajach Unii Europejskiej.

Więcej informacji: www.check-it-out.eu



BEST PRACTICE 8.

Wyścig

Państwo: Hiszpania

Temat / y: Mobilność / Energia / Zanieczyszczenie powietrza

Wykonawcy: eco-union, Amics de la Bici, PTP, APB, ludzie!!

Prezentacja:

Ta inicjatywa organizacji Eco-Union, która jest pozarządową organizacją dla wolontariuszy w Barcelonie. Chce ona przeprowadzić wyścig, w którym mają wziąć udział różne środki transportu:

- Każdy uczestnik wybiera środek transportu dla siebie: piechotę, rower, rower publiczny, motor, samochód, transport publiczny, deskorolkę etc.
- Wyścig odbywa się w mieście (Eco-Union organizuje go w Barcelonie),
- Może być on zorganizowany w czasie tygodnia mobilności (koniec września) lub podczas tygodnia Ziemi (pierwszy tydzień czerwca),
- Organizowany jest w przyjaznej i zabawnej atmosferze,
- Pozwala na współpracę z innymi grupami (w naszym przypadku z grupą deskorolkowców, ludźmi wspierającymi transport publiczny oraz tymi, którzy promują jazdę na rowerze etc.).

Cele akcji:

- pokazać, że samochód nie zawsze jest najszybszym środkiem transport w mieście – na niedługie dystanse najlepszy jest rower,
- promocja zdrowego stylu komunikacji miejskiej.



BEST PRACTICE 9.

Wspinaczka w mieście: zobacz uszami

Państwo: Francja

Temat / y: Mobilność / Hałas

Wykonawcy: L'association APIEU Montpellier-Mèze (Atelier Permanent d'initiation à l'environnement urbain)

Prezentacja:

Tytuł oryginalny: "Balades urbaines : Ecoutez pour mieux voir"

W ramach edukacji ekologicznej w miastach, francuska organizacja APIEU organizuje pochody w Montpellier. Te pochody są otwarte dla różnych grup (nauczyciele, uczniowie, ludzie z ulicy etc), którzy są zaproszeni aby "zobaczyć dźwięk" w ich mieście. Celem jest zrozumienie, w jakim stopniu dźwięki kreują atmosferę miasta i jak kształt miasta modyfikuje te dźwięki.

Celem pochodu jest:

- lepsze rozumienie efektów rozpraszania dźwięków w mieście,
- odkrycie naszych własnych relacji ze światem dźwięku, który zwykle pomijamy,
- odkrywanie z przyjemnością dźwięków, które otaczają miasto,
- poczucie bezpieczeństwa i komfortu w mieście.

Więcej informacji: www.apieum.org



BEST PRACTICE 10.
Konkurs mody Reciclario

Państwo: Portugalia

Temat: Odpady

Wykonawcy: Indywidualna i grupowa praca prywatnych i publicznych instytucji z Leiria

Prezentacja:

Od stycznia do czerwca 2007 portugalska organizacja Vertigem i Portugalski Instytut Młodzieży w Leiria opracowały projekt nazwany "Reciclario". Jest to konkurs mody, którego celem jest produkcja ubrań z przedmiotów i materiałów z recyklingu. Działanie przeznaczone dla młodzieży w wieku od 12 do 28 lat.

Grupa profesjonalnych projektantów, pracownicy młodzieżowi, nauczyciele ekologii tworzą oryginalne stroje.

Project jest podzielony na poszczególne fazy:

- pokaz mody z nagrodami,
- wystawa wszystkich zaprojektowanych ciuchów trwająca kilka tygodni po zakończeniu konkursu,
- zapraszanie grup szkolnych na wystawę i warsztaty ekologiczne.

Celem projektu jest pokazanie, że stare materiały, guma, plastik i inne mogą być dobrymi materiałami do tworzenia modnych rzeczy.

Więcej informacji: www.reciclario.com



BEST PRACTICE 11.
Segreguj śmieci i dostań zniżkę do kina

Państwo: Włochy

Temat: Odpady

Wykonawcy: GEOFILOS / LEGAMBIENTE.

Prezentacja:

Organizacja Geofilos - Legambiente prowadzi kampanię "E' di scena l'ambiente". Ta oryginalna inicjatywa ,a ma celu zwiększenie świadomości konieczności segregacji śmieci i recyklingu. W związku z tragiczną sytuacją zarządzania odpadami w regionie Campania, Legambiente zaprosiło ludzi, aby przynieśli po 15 plastikowych butelek do kina w każdy wtorek, aby dostać zniżkę na bilety do kina. Celem akcji jest przyczynianie się do zwiększenia liczby plastikowych butelek poddanych recyklingowi i zwiększenie świadomości mieszkańców o ochronie przyrody.

Firma recyklingowa zabiera zebrane plastikowe butelki.

Kino finansuje zniżki na bilety. W zamian ma dobrą opinię i ogromnie zwiększa liczbę odwiedzających we wtorki.



BEST PRACTICE 12. Ekologiczne Martisorul

Państwo: Rumunia

Temat: Odpady

Wykonawcy: Organizacja pozarządowa Mare Nostrum, szkoły i nauczyciele.

Prezentacja:

"Martisorul" jest rumuńską tradycją, która wiąże się z nadejściem wiosny i odrodzeniem natury.

Od 2004 roku organizacja pozarządowa Mare Nostrum organizuje imprezę zatytułowaną "Martisorul Ecologic", wykorzystując tradycję do nawiązania do problemów ekologii. W 2008 roku "Martisorul Ecologic" zwróciło uwagę mieszkańców Konstancji na korzyści płynące z recyklingu zużytych przedmiotów.

Dekoracje nazwane "martisoare" zostały wykonane przez dzieci z ponad 80 przedszkoli i szkół w rejonie Konstancji. Wszystkie były zaprezentowane, a część z nich nagrodzono. Zostało do tego zaangażowanych ponad 200 nauczycieli i 400 uczniów. Dekoracje tworzono z ekologicznych, biodegradowalnych i mogących być poddanyymi do recyklingu przedmiotów. Akcja była promowana przez lokalne media.

Jednym z ważniejszych wymiarów akcji było połączenie akceptowanej społecznie tradycji z rozpowszechnieniem wiedzy o ekologii. Stworzone przedmioty będą „odwiedzały” rumuńskie domy i rozpowszechniały wiedzę wśród wszystkich rodzin.



BEST PRACTICE 13.

www.anakyklosi.com.gr : zabawa I nauka recyklingu

Państwo: Grecja

Temat: Odpady

Wykonawcy: Zarząd Miasta Korynt



Prezentacja:

Strona www.anakyklosi.com.gr została stworzona w ramach projektu "Recykling, alternatywne zarządzanie odpadami: nowe społeczno-ekonomiczne działanie" Akcja 5.2 programu przedsiębiorstwa lokalnego na Peloponezie.

Celem strony internetowej jest rozpowszechnienie świadomości o środowisku wśród uczniów, aby aktywnie uczestniczyli w recyklingu i odpowiedzialnego korzystania z dóbr konsumpcyjnych.

Na stronie można znaleźć prezentacje interaktywne oraz gry on-line. Promocja strony internetowej była przeprowadzona przez szereg twórczych warsztatów dla uczniów za pomocą prezentacji wideo.

Slogan to: "**Zmniejszyć** (pojemność śmieci), **Ponownie użyć**, **Poddać recyklingowi**"

Więcej informacji: www.anakyklosi.com.gr



BEST PRACTICE 14. **Posprzątajmy Estonię w jeden dzień!**

Państwo: Estonia

Temat: Odpady

Wykonawcy: Dwóch obywateli, R. Nõlvak & T. Trapido są autorami pomysłu, który odniósł sukces wśród grupy estońskich specjalistów i parlamentarzystów. Główna grupa składała się z 133 uczestników, jednak w całej Estonii było ich ponad 600. Partnerzy z prywatnego i publicznego sektora również byli zaangażowani.

Prezentacja:

Cele:

- zwiększyć świadomość obywateli na powstawanie nielegalnych wysypisk śmieci,
- zdobyć więcej informacji o rosnącym problemie w Estonii.

Ważne dane:

- Od września 2007 do połowy kwietnia 2008: 720 wolontariuszy odnalazło **10 656 nielegalnych wysypisk śmieci w całej Estonii.**
- 06.11.2007: pierwsza konferencja prasowa – mimo iż nikt w to nie wierzył, cały projekt jest promowany przez media.
- 15.03.2008: rozpoczęcie kampanii medialnej.
- 21.03.2008: rozpoczęcie rejestracji on-line wolontariuszy chcących przyłączyć się do sprzątnięcia Estonii w wyznaczonym dniu.
- 01.04. 2008: Estońska Armia sprząta największe wysypisko śmieci koło Tallina (ponad 200 ton śmieci) tym samym rozpoczynając akcję.
- 02.05.2008: wszystko jest przygotowane do akcji.
- 03.05.2008: ponad 50 000 ludzi bierze udział w dniu sprzątnięcia Estonii. Większość wolontariuszy skończyła pracę przed godziną 17.
- 04.05.2008: Koncerty na zakończenie akcji w miastach: Tallinn, Tartu i Narva.

Rezultat: 3 maja było ponad 50 000 wolontariuszy sprzątających na wsiach i w miastach, lasach i na drogach w całej Estonii.

W mniej niż 5 godzin udało się zebrać 10 000 ton śmieci. Estońskie drogi są teraz o wiele czystsze!

Ta akcja miała być tylko raz wykonana na tak wielką skalę dla świadomości obywateli, nie jest planowane jej powtórzenie.

Więcej informacji: www.teeme2008.ee



Przed



Podczas



Po

BEST PRACTICE 15.

Pestki

Państwo: Turcja

Temat: Ekosystem / Wspieranie rolnictwa

Wykonawcy: Fundacja TEMA, władze miasta Manisa.

Prezentacja:

Celem projektu jest zbieranie owocowych pestek. Najpierw TEMA rozpowszechniła wiedzę o tej akcji na ulotkach, plakatach oraz w reklamach w prasie. Wiadomość była następująca: "Nie wyrzucajcie owocowych pestek; jeśli je wyrzucicie do śmieci, to przepadną. Można je przecież zasadzić. Nie są one przecież tylko dla ludzi, ale dla innych istot żywych."

TEMA poinformowała ludzi poprzez ulotki i ogłoszenia o konieczności zbierania pestek. Później, wolontariusze rozsiłali wszystkie pestki i nasiona. Ponadto nasiona zostały rozrzucone w powietrzu z samolotu, aby mogły dotrzeć do miejsc, do których ludziom jest trudno dotrzeć.

Projekt miał miejsce w Manisa w Parku Narodowym w 2007 roku.

Cała kampania zbliża ludzi do ekologii i natury poprzez wspólne zbieranie pestek i późniejsze ich rozsiewanie.

Więcej informacji: www.manisa.bel.tr/haber_detay.asp?id=243 & www.manisa.gov.tr/anasayfa/haber.asp?haberId=511



BEST PRACTICE 16. Ścieżka w Kryoneri

Państwo: Grecja

Temat / y: Ekosystem / Wspieranie agroturystyki

Wykonawcy: Organizacja pozarządowa Filoxenia, grupa młodzieży Bobires, Środowiskowy Ruch Koryntu, Urząd Młodzieży w Koryncie, Zarząd Sikion (2005), Biuro ds. Lasów w Koryncie.

Prezentacja:

Grecka organizacja pozarządowa Filoxenia przeprowadziła projekt pilotażowy, którego celem było odnowienie zapomnianej tradycyjnej ścieżki i jej fontanny, która liczy obecnie 150 lat.

Od roku 1999, grupa młodzieży z wioski Kryoneri, grupa Bobires, Filoxenia oraz wolontariusze (EVS) wspólnie z trenerami z programu Leonardo Da Vinci podarowała ścieżce i fontannie nowe życie.

W roku 2005, współpracując z Zarządem Sikion było uznane za najlepszy projekt Leader + na całym Peloponezie.

W roku 2006, współpracując z Biurem ds. Lasów w Koryncie, druga część ścieżki została przerobiona na ścieżkę ekologiczną, wypełniona drewnianymi konstrukcjami i informacjami o faunie i florze.

W roku 2008, trzecia część ścieżki została oczyszczona z ogromnej ilości okolicznych śmieci, które później były wystawione na widok w centralnej części wioski Kryoneri, prowokując tym samym reakcję mieszkańców i zarządu. W konsekwencji an ten temat odbyły się dwie debaty w lokalnej telewizji.

Od roku 2007, ścieżkę odwiedzają turyści i wycieczki szkolne.

Celem było pokazanie mieszkańcom ich dziedzictwa i tego, że sami mogą wpłynąć na rozwój ekonomiczny poprzez ochronę środowiska i ożywienie agroturystyki.

Więcej informacji: www.filox.org



BEST PRACTICE 17.
Nie stawaj się pustynią!

Państwo: Turcja

Temat: Ekosystem

Wykonawcy: Fundacja TEMA, Mitsui International Environment Fund.

Prezentacja:

Wyjątkowo suchy obszar w regionie Karapinar, ofiara wielkiej erozji, została z sukcesem przekształcona na ziemię uprawną przez Stanowe Agencje agroturystyki pomiędzy latami 1962 i 1970.

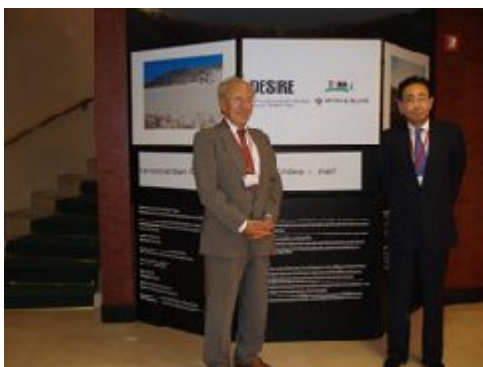
Stacja kontroli na pustyni Karapinar jest największym i odnoszącym sukcesy projektem w Turcji i jednym z 10 największych na świecie.

Projekt DESIRE (Drylands Environmental Sustainability Integrated Research Areas) jest prowadzony przez turecką fundację TEMA od roku 2006 do 2008, z następującymi celami:

- Analiza wyników uzyskanych z Projektu Kontroli Erozji prowadzonych w latach sześćdziesiątych przez Tureckie Ministerstwo Agroturystyki i powiadamianie o nich na forum międzynarodowym,
- Tworzenie możliwości utrzymania praktyk poprzez wiadomości ze Stacji Kontroli Erozji Karapinar w dwóch wioskach leżących nieopodal,
- Rozpowszechnianie najlepszych wniosków z projektu DESIRE poprzez międzynarodową sieć I-DESIRE i promowanie tradycyjnych metod podtrzymywania i powielania projektu.

Projekt DESIRE został nagrodzony przez Mitsui 2006 International Environment Fund (Japonia).

Więcej informacji: <http://english.tema.org.tr/News/Releases/TemaMitsui.htm>



BEST PRACTICE 18.

Regeneracja: Edukacja o pożarach lasów

Państwo: Grecja

Temat / y: Ekosystem / Pożary lasów

Wykonawcy: Ekologiczne Centrum Akratas, Szkoły podstawowe

Prezentacja:

Centrum Edukacji o Środowisku w Akratas (Peloponez, GR) stworzyło program edukacyjny dla szkół po serii okropnych pożarów lasów w 2007 roku. Program ten nazwano "REGENERACJA" i jest przeprowadzany na terenie spalonych lasów. Nauczyciele i animatorzy prowadzą gry, zabawy, piosenki i warsztaty edukacyjne (np. rysowanie węglem ze spalonego drzewa, tworzenie małych przedstawień ze spalonym lasem w tle). Tematem zadań jest odrodzenie i regeneracja natury. Projekt uświadamia młodzieży, jak ważna jest motywacja i nadzieja w stawaniu się aktywnym działaczem dla przyrody.

Więcej informacji: <http://kpe-akrat.ach.sch.gr/regeneration.php>



BEST PRACTICE 19.
World Water Monitoring Day

Państwo: Czechy / Świat

Temat: Ekosystem / Woda

Wykonawcy: [Water Environment Federation](http://www.wef.org) (WEF) i [International Water Association](http://www.iwa.org) (IWA) Youth and Environment Europe (CZ) oraz uczestnicy z całego świata.

Opis:

World Water Monitoring Day (WWMD) jest szansą dla wszystkich ekologicznych działaczy oraz pozarządowych organizacji, aby wziąć aktywny udział w kontrolowaniu i obserwowaniu przyrody nabycia doświadczenia w prawdziwych badaniach.

Po rejestracji na stronie <http://www.worldwatermonitoringday.org/> będziesz dostawał wiele praktycznych informacji, aby móc pobierać próbki wody w twojej okolicy (rzeeki, stawy, jeziora...).

World Water Monitoring Day WWMD jest **obchodzony 18. Września**. Od tego czasu możesz sprawdzać skład wody, jej jakość, odczyn pH i czystość. Po pomiarze można przesłać wyniki na stronę WWMD, aby stworzyć zbiór wyników z całego świata.

W roku 2007, Youth and Environment Europe (CZ) udało się wziąć pomiary wody w pięciu miejscach w zasięgu połowy kraju, podróżując tylko za pomocą pociągu!

Używanie zestawu do monitorowania wody jest tak łatwe, że nawet sześciolatek sobie poradzi!

Przyłącz się do World Water Monitoring Day w 2009!



BEST PRACTICE 20.
Lalucci

Państwo: Hiszpania

Temat: Ekologia

Wykonawcy: Młodzi wolontariusze i członkowie Eco – Union

Prezentacja:

Hiszpańska organizacja pozarządowa Eco-union, z siedzibą w Barcelonie, ustanowiła nową ekologiczną markę: **Laluci**.

Nazwa marki pochodzi od nazwy zagrożonego wyginięciem gatunku owada.

Produkty Laluci mają na celu rozpowszechnienie wiadomości wśród społeczeństwa o problemach środowiska.

Podczas tego projektu odbył się również konkurs projektowania t-shirtów. A wszystkie projekty są sprzedawane na stronie: www.laluci.org.

Więcej informacji: www.laluci.org.



BEST PRACTICE 21. ECO FORUM – Wymiana młodzieży

Państwo: Luksemburg

Temat: Ekologia

Wykonawcy: Grupy młodzieży z siedmiu państw: Luksemburga, Czech, Estonii, Włoch, Francji, Łotwy i Bułgarii.

Prezentacja:

Młodzież z siedmiu europejskich państw wymieniała swoje doświadczenia dotyczące być eko-obywatelem. Było to zorganizowane w ramach Akcji 1. „Młodzież w działaniu” pod patronatem Unii Europejskiej.

Przed wymianą każda z grup przeprowadziła w swoim kraju jakieś działanie związane z przyrodą i ekologią. Wymiana młodzieżowa nadała ich działaniom wymiaru europejskiego i umocniła ich w dalszych działaniach na tym polu, wymieniając myśli i idee oraz metodologię z innymi zaangażowanymi młodymi ludźmi.

Co możemy zrobić, aby chronić środowisko? Jak możemy ratować nasze lasy, jak korzystać z energii, żeby jej nie tracić? Co to znaczy być Eko-obywatelem? To były główne tematy, z którymi zmierzyła się młodzież podczas wymiany.

Młodzi ludzie uczestniczyli w wielu warsztatach, debatach, odwiedzała wiele miejsc oraz prowadziła różne akcje związane z ochroną przyrody.

Więcej informacji: www.togethernetwork.eu



BEST PRACTICE 22.
Eko – Wolontariat w Europie

Państwo: Niemcy / Europa

Temat: Ekologia / Wolontariat

Wykonawcy: Organizacja Oekojobs.de (Niemcy)

Prezentacja:

Organizacja *Oekojob.de* proponuje portal internetowy, na którym znalazłyby się szczegóły dotyczące wolontariatu dotyczącego ochrony środowiska.

*“Korzystając z **eco-jobs.info** możesz przyczynić się do ulepszania świata. Znajdziesz tam możliwości wolontariatu, pracy, obozów naukowych i prac związanych z ochroną natury w Europie.*

Pracodawcy organizacji, lokalni przedsiębiorcy oraz firmy zajmujące się ochroną środowiska mogą na tej stronie umieszczać aktualne ogłoszenia o pracę w bazie danych.”

Ponad 180 organizacji jest zarejestrowanych, oferując 240 miejsc pracy dla Eko-wolontariuszy (2009).

Więcej informacji: www.eco-jobs.info .



BEST PRACTICE 23.

Darmowy kurs o zrównoważonym rozwoju on-line

Państwo: Europa

Temat: Ekologia / Zrównoważony rozwój

Wykonawcy: Youth Action for Change & Partnerskie organizacje z Europy.

Prezentacja:

Jeśli chcesz przyczynić się do aktywnego wkładu w odnawianiu równowagi pomiędzy rodzajem ludzkim a Matką Ziemią, jesteś właściwą osobą na tym szkoleniu.

Szkolenie trwa 4 miesiące, od maja do sierpnia 2008 i zawiera zarówno pracę on-line, jak i off-line z partnerami z zagranicy oraz z lokalnymi.

Tematy obowiązujące na kursie:

- Prezentacja, czym jest Zrównoważony Rozwój albo „Jak żyć z Matką Ziemią”,
- Ekologia albo „Jak wygląda zrównoważony system”,
- Woda, jedzenie i energia albo „Jak połączyć cykle inteligentnych systemów”,
- Zmiany klimatu albo „Wyzwania planet”,
- Ekonomia i organizacja albo „Jak dojść do zrównoważonej społeczności”,
- Style życia albo „Jak przekształcić swoje nawyki”,
- Systemy albo „Jak uchwycić to, co ważne”,
- Przyszłość albo „Gdzie zmierzamy, gdzie ja zmierzam”

Metodologia: Aktywny udział i wymiana doświadczeń; porady ekspertów, dostępne materiały.

Gwarantowany certyfikat po zakończeniu kursu.

Więcej informacji: www.youthactionforchange.org



The following organisations have participated to this publication

Filoxenia – Greece

Environmental Education Centre of Akrata – GR

Environmental Movement of Corinthia - GR

Barcelona Voluntaria – Spain

Asociacion Columbares – Spain

Eco Union - Spain

Geofilos / Legambiente - Italy

Cesvol – Italy

Solidarités Jeunesses – France

G.R.A.I.N.E. L. R. - France

Vertigem – Portugal

GESOGED – Turkey

Mare Nostrum – Romania

Together – Luxembourg

Olde Vechte– The Netherlands

Eurobridge – Estonia

Young Greens – Estonia

Europejskie Forum Młodzieży – Poland

The Duke of Edinburghs Award – Czech Rep.

INEX SDA Kostelecke Horky – Czech Republic

Youth Environment Europe - Czech Republic

Publikacja ta została wydana dzięki finansowemu wsparciu:



Komisja Europejska
DG Edukacja i Kultura
Program "Młodzież w Akcji"
Akcja 1 – Młodzież dla Europy
Pilotażowy Projekt dot. Sieci tematycznych

© 2008 Filoxenia – Centrum międzykulturowych projektów i wymian młodzieżowych, Grecja, www.filox.org
Wykorzystywanie, powielanie i rozpowszechnianie zezwolone tylko dla niekomercyjnych celów i tylko jeśli
źródło jest zamieszczone (www.ecocitizens.eu) z kontaktem do organizacji, która przeprowadziła dane
najlepsze praktyki.